

Femte roten, tomt 33

Kvarteret Kommererådet

Andra roten 1637–57v

Södra Stora Hamnen,

Andra roten 1657h–70

väster om Korsgatan

Östra delen av 5.33

Anthoni Schorrer (Skorer, Chorey) R2

1637–41 4 mtl, 1642–43 3, 5 mtl. 1644–47 45..4, 4 mtl

Anthoni Schorrer d.ä. hörde till de holländare som arrenderade kronans inkomster av Östersysslet (inklusive Kroppa gård med bruk och hamrar: största delägare var *Goddart van Wachtendunck*, andra *Jan och Jacob van Vosselen* och *Samuel Lot*. Tillsammans med kompanjonen Jan von Vosselen lovade Anthoni Schorer 1625 att förmå 40–50 hantverkarfamiljer att slå sig ned i Göteborg. I yrkesregistret från 1639 säges Anthoni ”bruka allehanda handel”. Han var rådman 1642 till sin död 3.9.1648 (begr. 6 sept).

Johan von Schwinderen vände sig den 2.8.1637 mot Anthoni Schorrey, som gjorde honom inpass i hans becksjuderi: Johan v. S. ville njuta sitt privilegium.

Han omtalas 1639 som kurator för Johan guldsmeds barn (4.39 v.).

Omtalad också 4.45.

Son till honom var den

Anthoni Schorey d.y. R2

som avled 1662 (begr. 10 april) och som stod för gården 1648–52: 3 mtl, 1653–55: 2 mtl, 1656: 5.8, 1657v: 2.20 (II), 1657h: 2.20, 1658: 8, 1659–61: 3, 1662: 2

Den 8.11.1647 krävdes Anthoni Skorer den yngre av Abraham Bothen i Hamburg på 500 rdr hos ”honom, hans moder och systrar stående”.

Obligationerna hade Bothen i stället för kvittering sänt till Göteborg till hans sal fader Anthoni Skorer d.ä. den 1.10.1644.

Anthoni Schorrey d.y. krävde den 28.5.1653 Jacob de Bois målare (genom hans hustru) Jacob de Bois erkände sin skuld 325 rdr 32½ daler men man tvistade om hur mycket riksdalern var värd i kopparmynt. Schorrey ville ha 15 d kmt per rdr men målaren ville betala med 4 d kmt per rdr.

Anthoni Chorey vände sig i juli 1658 i kämnärsrätten mot Ratke Seth, som enligt Mårten Dreyers bok utan dröjsmål skulle betala 2½ rdr för sitt stolrum i tyska kyrkan.

Vid kämnärsrätten 28.8.1660 hävdade Anthoni Schorey d.y. att hans sal fader hade ”fört 200 d kmt uthi Capital på Jordan Bunt”. Denne ansåg sig högst vara skyldig 40 d smt. Obligationer var utfärdade den 3.5.1641 och 1.3.1643. Han hade två gånger lånat 100 d kmt till 8% ränta.

Anthoni Schorri (Chorey, Skori) d.ä. änka

1666–70

Sara Schorrey (fullm. Hans Brockman) krävde 27.7.1669 i kämnärsrätten Jacob de Bois änka Magdalena.

Resolutionsboken den 14.2.1670: ”Denna dag är Schorri änka beviljat hennes pants restitution, som henne för tresko och oreenlighetens afskaffande af gatan hafwer varit fråntagen.”

Enligt resolutionsboken 1670 och 1671 (A1e:1) begärde handelsmannen från Amsterdam *Gerhard Pincier* att få överse sin svärmoder Schorres sal efterleverska hustru *Sara Honckelburs* kvarlåtenskap. Stadens tyske sekreterare hade ej lämnat honom någon kopia. Han begärde att senaten skulle vara till freds med en femtedel (ej som vanligt en tredjedel) av hans hustrus arv. Borgensmän var hans svågrar *Samuel Loman* och *Paul Hans Jürgensson*.

(också kallad *Paul Jürgensson* och Påfwell Hansson), som den 7.3.1671 gift sig med *Catharina Chorey* (född 19.10.1626, död 15.2.1675). Det var Paul Hansson som övertog gården.

Paul Hansson eller Jürgensson

1672–78, i M o G 1678 kallad köpman

Han var son till *Hans Jöransson* (Vinkeln, 4.32). Ytterligare en broder nämnes i ett ”memorial över någre Daan- och utharf” (EIIa:5, 14.10.1676), där det omtalas, att Paul Hansson var cautionist för den andel, som tillkom staden av det arvegods, som hans bror *Börge Hansson* tog med sig, när han den 11.5.1674 flyttade till Köpenhamn.

Samtidigt krävdes Paul Hansson på tredjepeningen av det arv, som hans svåger *Gerhard Pincier* hade fört med sig till Holland och som Paul och *Samuel Loman* hade gått i borgen för. Paul Hansson hade dotter till rådmannen i Göteborg *Antonius Chorey* och *Sara Honkelboer* (se 5.33, Kommerser, där Paul Hansson är skriven 1672–78, se också 4.47 och 9.33). Det var sitt arv efter svärmodern, som Gerhard Pincier tagit med sig (se också resolutionsboken 21.8.1671). Några månader efter första hustruns död gifte Paul Hansson-Jürgensson den 15.8.1675 om sig med *Cecilia Andersdotter*. Att hon var dotter till rådmann Anders Amundsson finner man bevis för bl.a. i fadderelistorna för hans barn men också vid ett antal rättsfall, där Cecilia tillsammans med sin syster *Ingrid Andersdotter* uppträder som arvtagare efter sin moster *Brita Olofsdotter* och hennes man *burggreven Gerhard Leijoncrantz*.

Paul Hansson var först apotekaregesäll innan han arbetade som handelsman och lantbrukare. Redan den 1.2.1667 omtalas han i underrätten i ett lägersmål som ”en apotekaregesäll Påfwell Hansson”. Vid Karlstads rådhusrätt kom Paul Hans Jürgens den 3.8.1670 ”och lät förnimma, att han ville sätta sig neder här i staden. Honom blev svarat att efter han ville upprätta ett Apotek här. vill Rätten förnunna honom frihet för stadens tunga och framdeles accomodera honom uti all giörlig måtta. Paul sade, att han ville betänka sig här över.”

Helst ville Paul Hansson slå sig ned i Göteborg med sitt apotek. Felet var bara det att det redan fanns två apotekare i staden – Kilian Treutiger och Johan von Ackern. Mot Treutigers livliga protester lyckades det dock ”Paul Jürgensson” att få Kungl. Maj:ts tillstånd att hålla en materialiebod i staden och löfte om att få succedera som stadsapotekare efter endera av de två äldres död. Detta ansåg sig senaten enligt resolutionsboken den 23.1.1671 icke kunna hindra honom. Men materialboden och löftet om att så småningom få ett eget apotek gav tydligen klen föda, varför Paul Hansson försökte sig på yrket som handelsman. Men även här mötte han protester. Köpmannagil-

lets åldermän begärde enligt resolutionsboken den 26.10.1671, att ”ingen, exempelvis Paul Hans Jürgensson. måtte tillåtas fri handel, öppne bodar och marknadsresor, som sig med Gillet icke tillbörligen infunnit haver”. Ett par veckor därefter meddelade presidenten Abraham von Eich, att ”köpmangillet antagit Paul Hans Jürgensson uti sitt Lag och Brödraskap av sådane skäl, att han är här i staden av en handelsman född, och icke kan komma till att idka Apotekarekonsten här i samma stad sig till föda. Vilket Senaten icke behagade, alldenstund det löper mot ovanbemälte gilles Privilegier och utan förfrågan hos Magistraten skett är.”

Bl.a. genom giftermålet med rådman Anders Amundssons dotter Cecilia tycks dock Paul Hansson ha förlikat sig med magistraten. När Johannes Vulterus år 1679 utnämndes till överhovpredikant i Stockholm övertog Paul Hansson hans landeribesittningar och skapade där ett enhetligt landeri av de tidigare på vissa år upplåtna smärre områdena Magistraten upplät 27.12.1679 Lilla Härlanda, d.v.s. Bagaregården åt Paul Jörgensson och hans efterkommande. När han 1685 beviljades ny upplåtelse av magistraten erhöll han en eloge för ”det myckna arbete, möda och anse- nliga kostnader, som han till en gårds uppbyggande, ett eljest tuvigt och stenigt lands rödjande och cultiverande använt hade” (Wilhelmsson. Redbergslid s 44).

Omkring 1678 sålde Paul Jürgensson denna svärföräldrarnas gård vid Södra Hamnen och flyttade till fädernegården i hörnet av Drottninggatan och Korsgatan i kvarteret Bokhållarens nordvästra del (4.32). Köparen var Daniel Andersson, en handelsman, som tidigare hyrt Erik Fransson Schröders gård (5.20) (Han omtalas 1675–76 6.32.)

Daniel Andersson

1679–88

Daniel Andersson hade tydligen dåliga affärer. Den 11.12.1684 dömdes han av överrätten att betala 1 000 d smt, som den gamle Henrik Eilking's arvingar hade lånat honom som barnepenningar mot ett billigt intresse 6%. Han hade aldrig under Paul Rokes livstid haft några invändningar mot att dessa pengar betecknade som barnepengar och infördes till Paul Rokes styvson Henrik Eilking's (d.v.s. H. E. den yngstes, son till Johan Eilking) säkerhet i protokollet.

Den 12.7.1688 uppvisade Christopher Christophersson ett köpekontrakt slutet mellan Paul Jürgensson och Daniel Andersson om Jürgenssons försålda gård. Denna gård hade Daniel Andersson sedermera lämnat Christopher Christophersson i betalning, Redan någon månad tidigare hade Christopher Christophersson begärt lagbjudning uti Daniel Anderssons hus och gård. Han hade emellertid fått det svaret, att han först måste betala Paul Rokes sterbhus och dess barn 200 d smt samt Amija på Wentzhard och Plöyers vägnar 50 skeppund järn och 250 d smt. Sedan skulle han utfå ”extractum Protocolli och possession i Daniel Anderssons hus och gård” och sedan vid Daniel Anderssons hemkomst åtnjuta fastebrev. Den 1.10.1685 hade Daniel Andersson citerat sina kreditorer bl.a. Maccabeus Thornton. Enl. RR 16.9.1686 hade Daniel Andersson till samtliga kreditorer överlåtit sin egendom. Han beviljades samtidigt arrest på 200 av Hans Belfrages hos Pres. Spalding stående medel.

Västra delen av 5.33

Johan Sibrandsson R 2

1637–47: 3 mtl utom 1645: 5 mtl, 1648: 2 mtl

Kallas i yrkesregistret 1639 sjöman

Jan Sibrants Enkia R2

1649: 1 mtl

Sibrandt Johansson Falck

RII 1660: 1, 1661: 1, 1662: 2 (hos Truls Torstensson) 1663: 3, 1666–70

Truls Torstensson skeppar R2

1650–55: 2 mtl, 1656: 8.16, 1657v: 5 (II), 1657h: 5, 1658: 6, 1666, änkan 1667–73

Linnert von Sawelandt ("Lönnert Sablandt") 1666–68

Han hade varit bosatt i Göteborg sedan 1638 och även betalat skatt men ertappades 1665 med att aldrig ha vunnit burskap och därigenom inte ha svurit svenska kronan trohet (Almquist I:448). Han avled 56 år gammal 1669 och begravdes Marie Bebdålsedag den 25 mars. Han ärvdes av Johan von Saveland och Volrath Thams barn: se den senare.

Cornelius Classon 1666–70

Senare bosatt vid västra hamnen: se annan rote.

Wellom Arendtsson 1681